

60.008/H

Belföldi hírek1981. július 7. kedd

bb.1. a mezőgazdasági ifjúsági építőtáborok jutalmazási rendje

i/jf/rj pp pr

1981. július 7.

megnyitották kapuikat a mezőgazdasági ifjúsági építőtáborok; a mém területén 136 táborban kapnak munkát a fiatalok.

a minisztériumban kapott tájékoztatás szerint az idén a teljesítmény szerinti ösztöztési rendszert általánosan bevezették. a jutalmazási rendszer lényege az, hogy az alapot a táborozók egy nap alatt elért teljesítménye és az önköltség különbsége, - azaz a teljesítmények alapján elvileg elszámolható munkabér és az önköltség különbsége - adja, a teljesítményeket és az ehhez kapcsolódó munkabéreket brigádonként számítják ki. a jutalmazási alap felhasználásáról a táborvezetőség a táboritanács elnökével közösen dönt. lehetőség van arra, hogy a teljesítménnyel arányos munkabéreket a brigád, illetve a brigádtagok részére kifizessék; azt is elhatározhatják, hogy a brigád a keresett munkabért - a táborozási időszak alatt - kirándulásra vagy egyéb egyedi kulturális programokra költi. vásárolhatnak a brigádtagok részére tárgyjutalmakat is és a munkabér egy részét - a táborozást követően - közös iskolai vagy osztályprogramok megvalósítására is fordíthatják. a fiatalokat mozgósító iskola azonban semmiféle címen nem kérhet pénzbeli felajánlást a táborokból, ez is a rendelkezés része.

/folyt.köv./

07

bb.1. /a mezőgazdasági ..... folyt./rj

a gazdaságokat arra biztatták, hogy a jelenleg kialakított új ösztönzési rendszerhez kapcsolódva változatlanul alkalmazzák a helyileg jól bevált jutalmazást és ösztönzést. különösen fontos, hogy a jutalmazás alapja mindenkor a minőségileg jól végzett munka legyen. az üzemeltető gazdaságok a munkát úgy szervezik meg, hogy a fiatalok napi hat órás munkaidejüket - amelyben nem tartozik a munkahelyre történő ki- és beszállítás, valamint az étkezési szünet - maradéktalanul ledolgozhasák. rendelkeztek arról is, hogy a táborozókra jutó önköltséget a ténylegesen felmerült költségek alapján határozzák meg; ez a költség nem haladhatja meg naponként és fejenként az 50 forintot. /mti/

bb.2. szeptembertől: választható tantárgyak a gimnáziumokban

i/me/z/dg/gw pr

1981. július 7.

szeptemberben a gimnáziumokban megkezdik a fakultatív tantárgyak oktatását; az új órarendet - a következő napokban -hetekben- az iskolák vezetői már ennek figyelembe vételével állítják össze.

mint a művelődési minisztériumban az mti munkatársának elmondták, az 1981-82-es tanévtől a harmadikosok, az 1982-83-as tanévtől pedig a negyedikesek is választhatnak olyan tantárgyakat - az iskola lehetőségei szerint - amelyeket magasabb óraszámú tanulóknak a nemrég befejeződött tanév végén a pedagógusok tájékoztatták a tanulókat az adott intézményben oktatható fakultatív tantárgyakról, amelyekhez rendelkezésre állnak a szükséges tantermek, műhelyek, felszerelések, és nem utolsósorban szaktanárok. a harmadik osztályba lépő diákok pedig már kiválasztották e tantárgyak közül az érdeklődésüknek, képességeiknek, terveiknek megfelelőket.

az összesen csaknem 50 fakultatív választható tantárgy között van elméleti és gyakorlati. elméleti tárgy például a magyar irodalom, a történelem, a világnézetünk alapjai, a matematika, a fizika, a biológia, a kémia, a világnyelvek. ugyancsak ebbe a csoportba tartoznak a gimnáziumokban nem, vagy hajdanában tanított tantárgyak, például az esztétika, az ábrázoló geometria.

/folyt. köv./

- 2 -

bb.2. /szeptembertől.....folyt./gw

gyakorlati tárgy a többi között a gépjárművezetés és ^{a)}szállítás ügyintézés, a számítógépezés, a gépipari, építőipari, műszaki rajz, az államigazgatási-, idegvezetői ismeretek, a gépirás, a gyorsírás, könyvtárkezelés.

a tanulók maguk döntötték - döntenek el: csak elméleti, vagy elméleti és gyakorlati tantárgyat tanulnak a harmadik osztályban heti hét, majd a negyedik osztályban heti kilenc órában. választaniok viszont kötelezően kellett.

a fakultáció célja, hogy a gimnáziumok az eddiginél jobban felkészítsék a diákokat a továbbtanulásra, a munkára, illetve a gyakorlati ismeretek oktatása révén jobban kibontakozzon gyakorlati készségük. azok a diákok, akik a fakultatív gyakorlati tantárgyakból sikeresen vizsgáznak ezt - a tárgyak többségénél - jogosítvánnyal is elismerik.

a fakultatív oktatás előkészítését tíz évvel ezelőtt kezdték meg; tízenöt különböző helyzetű és adottságú gimnáziumban - a többi közt a budapesti radnóti miklós, a ságvári endre, a kölcsény ferenc, a kecskeméti katona józsef, a ceglédi kossuth lajos, a nagykovácsi arany jános gimnáziumban - kísérletként a rendszer szerint oktatták a diákokat. a pedagógusok a tudomány képviselőinek közreműködésével - ennek alapján készítették el a tanterveket, amelyek ,,bemutatkozása,, országsszerte szeptemberben lesz. /mti/

bb 3. régészeti tábor, gölöncsértalálkozó, koncertsorozat - gazdag szünidei program budapest művelődési házaiban

i/is/rj dg pr

1981. július 7.

diákoktól népesek ezekben a napokban a főváros művelődési házaiban. a vakáció hasznos és kellemes eltöltésének változatos lehetőségeit kínálja ifjú látogatóinak a patáky istván művelődési központ. kőbánya kulturcentrumában a diákok valamennyi korosztályára gondoltak; a legkisebbek képzőművészek vezetésével vasárnap délelőttönként gyurmáznak, formálják az agyagot, edényeket készítenek. a színes ceruzák fiatal ,,mesterei,, rajzversenyeken mérhetik össze tudásukat, a nagyobbak pedig július 20-tól két héten át irodalmi, ének- és szavalóvetélkedőkön mérkőzhetnek meg.

/folyt. köv./

- 3 -

bb. 3. /régésztábor ... 1. folyt./rj

három szaktábor is várja a fiatalokat a x. kerületben: a zenei, az olvasótábor és a video-studió, 81. az utóbbit első ízben rendezik meg, s az abban résztvevők megismerkedhetnek a képmagnózási rejtelmeivel, s önálló filmeket is készítenek.

a budapesti művelődési központ a tanév befejezésétől július 17-ig szervezett napközis rendszerű foglalkozásokat a környékbeli diákoknak. az alsó tagozatosok művelődési táborában a programban egyebek közt bábkészítés, kirándulás, játékos matematika-foglalkozás, strandolás szerepel, s meglátogatják a nemzeti múzeumot is. a felsősök a művelődési központ és a budapesti történelmi múzeum szervezte régészeti szaktáborban feltárásokkal ismerkednek meg, s önálló alkotómunkát is végeznek. megismerkednek a freskókészítés és restaurálás fortélyaival is.

a fővárosi művelődési ház mese mozijában legközelebb, július 16-án a dundiorr és társai című, magyarul beszélő színes rajzfilmet vetítik a vakációzóknak. a művelődési ház szakmunkástanulókat és szakközépiskolásokat tömörítő tarsoly klubja augusztus 10-től 23-ig a tagok részére gölöncsértalálkozót szervez zebegényben, a szőnyi istván emlékmúzeum táborában. gimnázisták és szakközépiskolások részére - ők kevesebbet szórakoznak, s többet tanulnak - magyar-országi, matematika, fizika, kémia és történelem tantárgyakból. az általános iskolák felső tagozatosai részére pedig oroszából és matematikából szaktanárokkal vezetésével biztosítják a felkészülést a javítóvizsgára. /mti/

bb. 4. gép és technológia exportra

dob/kz/rj pr

1981. július 7.

szántóföldi zöldségtermesztő gépeket, s velük együtt a termesztési technológiát is exportálja Irakba a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági gépgyártó vállalat. a megállapodás szerint a magyar üzem egy 50 hektáros kísérleti telepet kap a közel-keleti országban, s ezen paradicsomot, lóbabot, és hagymát termeszt saját gépeivel. az ehhez szükséges talajelőkészítő, vető-, ágyáskészítő gépeket rotációs gyomirtó- valamint öntözőberendezéseket már el is szállították. hamarosan utrakelnek a szakemberek is, hogy az őszi termesztési idény kezdetén hozzáfoghassanak gyakorlati bemutató célját szolgáló tevékenységükhöz, amelytől további megrendeléseket várnak. /mti/

- 4 -

bb. 5. hobbi-kertek a visontai szénmezőn

kovózk/rj pr

1981. július 7.

kétszázötven négyszögöles parcellákban együttesen 30 hektárt adtak 50 évre szóló tartós használatba a visontai szénmező már kimerült, s korszerű rekultivációs eljárásokkal újra termővé tett területeiből, a helyi bányászoknak. az új hobbi-kertek többségében zöldségfélék teremnek, de van köztük olyan is, amelyikbe szőlőt telepítettek. a bányavállalat öntözési lehetőséget is biztosított kertészkedő dolgozóinak. a parcellázás egyik indító oka az volt, hogy a vállalatnál július 1-től bevezették az ötnapos munkahetet, a több szabadidő hasznos eltöltésének egyik eszköze lehet a kiskert. másrészt ezzel is bizonyítani kívánják, hogy a rekultivált terület valóban alkalmas mezőgazdasági művelésre. /mti/

-.-

bb. 6. import helyett magyar alapanyag

1/bi/rj pp pr

1981. július 7.

új öblítőszerek-alapanyag gyártását kezdte meg a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat. a zalafent elnevezésű készítményt, valamint a gyártási technológiát a gyár kutató részlege, a budapesti műszaki egyetem alkalmazáskémiai tanszékével közösen dolgozta ki. a nélkülözhetetlen öblítőszerek-alapanyag - melyhez hasonló eddig főként importból szereztek be - jelentősen csökkenti az öblítési időt, a ruhát selymes tapintásúvá teszi, s megelőzi annak elektromos feltöltődését.

az új termék kidolgozása része annak a termékszerkezetkorszerűsítő folyamatnak, amely már jóideje jellemzi a vállalatot. ebben az évben 220 millió forint értékben hoznak forgalomba új, korszerű készítményeket, köztük a zalafent, amelyből már az idén 60 tonnányit állítanak elő, jövőre pedig mintegy 400 tonnát gyártanak. ez a mennyiség fedezi a gyár ilyen irányú szükségletét, ugyanakkor exportra is lehetőséget biztosít. /mti/

-.-
-5-

bb. 7. svájci az első külföldi megrendelő - nagy az érdeklődés a hazai ofszetlemezek iránt

ráb/rj kz pr

1981. július 7.

a svájci imprinta cég rendelt elsőként a tatabányán nemrégiben felavatott első hazai ofszetlemezzel gyár termékéből. május óta működik üzemszerűen az új gyár, ahol kis- és közepméretű, ugynevezett előérzékenyített lemezeket készítenek a korszerű ofszettechnológiával dolgozó nyomdaipar részére. az ilyen lemezek alkalmazásával jól olvasható és szép betűképek, jó minőségű rajzok, fotók kerülnek a nyomdai kiadványokra. mostanáig importból szerezte be az ipar az ofszetlemezeket a hazai nyomdák részére.

svájcön kívül más országok is érdeklődnek a magyar ofszetlemez iránt. eddig az nszk-ba, olaszországba és kanadába küldték az érdeklődőknek mintakollekciókat, s az üzletkötő piacutatók még további országokat keresnek fel. a hazai nyomdaipar is fokozatosan átáll a tatabányán készülő ofszetlemezek alkalmazására, s ahol már ezzel dolgoznak, kitűnőnek minősítették az importot helyettesítő új magyar terméket. az új tatabányai gyárban felszerelt automatizált berendezésről ugyanis csak hibátlan termék kerül le, a legkisebb rendellenesség esetén a gépsor vezérlő műszere azonnal áramtalanítja az egész gyártási folyamatot. az idén 20 millió forint értékű ofszetlemezt készítenek a hazai ipar megrendelésére, jövőre már ennek többszörösét gyártják, s ezzel jelentős értékű devizát takarítanak meg a népgazdaságnak.
/mti/

-. -

bb. 8. munkaközvetítő nyugdíjasok részére

han/kz/rj pr

1981. július 7.

megnyílt a nyugdíjasok munkaközvetítője pécssett. a baranya megye egész területére kiterjedő hatáskörrel működő iroda fő feladata az, hogy élő kapcsolatrendszerrel teremtsen a nyugdíjas munkavállalóknak és az intézmények, vállalatok között. a következő napokban a városban élő összes hetven évesnél fiatalabb nyugdíjast - kb ezer férfit és nőt - levélben tájékoztatják munkaközvetítő megnyitásáról, szolgáltatásairól. a levél egyben közvéleménykutatást is szolgál. a válaszlapon ugyanis javallatokat kérnek a nyugdíjasoktól: milyen munkát vállalnának szívesen, hol szeretnének elhelyezkedni. /mti/

-. -
-6-

bb. 9. televíziós vitaműsor-közérzetünkről

i/kj/rj dg pr

1981. július 7.

beszédtéma- beszéljünk róla címmel havonta jelentkező vitaműsor indul útjára pénteken a televízió 2-es csatornáján. mata jános rendező és balogh mária szerkesztő-műsorvezető új sorozatában nem a központi stúdió a vita helyszíne: a megyei művelődési központok adnak otthont a műsornak. havonta más-más kulturális központ kapcsolódik be az adásokba, s a megyék legjellegzetesebb szakterületét képviselő, vezető, beosztottak, gyárigazgatók, tsz-elnökök, szakmunkások, mondják el véleményüket egy-egy témáról.

az első élő műsor miskolcra, a rónai sándor művelődési központból jelentkezik. vendégei a megye városaiban, községeiben a legkülönfélébb munkakörökben dolgoznak. állattenyésztő, főorvos-asszony, vezérigazgató és lakatos fejti ki gondolatait mindennapi életünk során észlelt esetek alapján a közérzetet befolyásoló jelenségekről. a szerkesztő elképzelései szerint a nézők is bekapcsolódhatnak majd a vitasorozatba. levélben várják véleményüket a látottakról-hallottakról, s későbbi adásokban a levélírók is meghívót kaphatnak a művelődési házak vendégei sorába.

a második adás színhelye a tervek szerint győr lesz. augusztus 13-án. /mti/

-. -

bb. 10. hatósági eljárás nyolc nap alatt - gyorsított ügyintézés szolnok megye tanácsainál

end/kz/rj pr

1981. július 7.

meggyorsult a lakossági ügyek intézése szolnok megyében, s ez jórészt annak köszönhető, hogy jelentősen kiterjesztették a helyi tanácsok hatáskörét. életközépen, a helyi ismeretek birtokában döntenek többek között az építési engedélyek, a hatósági okmányok, a gyámhatósági- és életjáradéki, az öröklési és a szabálysértési ügyekben. egy év alatt félmillió lakossági kérelem, beadvány, panasz ügyében jártak el a helyi szakigazgatási szervek, s az újszerű ügyintézés előnyeként az összes beadványok 83 százalékát tizenöt napon belül intézték el, az esetek egyharmadában pedig nyolc nap alatt kaptak érdemi választ az állampolgárok.
/folyt.köv./

-7-

bb. 10. / hatósági... 1. folyt./rj

a tanácsok megalapozott, körültekintő eljárását tükrözi, hogy a több százezer ügyből alig több mint ezer esetben történt fellebbezés. a tanácsi munka hatékonyságát növelte, hogy korszerűsítették a nyilvántartást és széles körben alkalmazzák az egyszerűsített eljárási módszereket. a megye hét városában és nyolc nagyközségében szakosított ügyfélszolgálati irodák működnek. a kibővített fogadó irodákban korszerűsítették, gépesítették a nyilvántartást, az iratok kezelését, a peremlyukkártyás nyilvántartási rendszer bevezetésével csökkent az adminisztráció. hetenként két napon nyújtott műszakban fogadják az ügyfeleket, így feleslegessé teszik a munkaidő alatti eltávózásokat a munkahelyekről. /mti/

-.-

bb. 11. barlangkutató bányászok

ráb/rj kz pr

1981. július 7.

a gercse hegységben lévő pizslíce-barlangban eddig még ismeretlen új szakaszt fedeztek fel a tatabányai szénbányák barlangkutató csoportjának tagjai. az új szakasz 120 méter hosszú és falait gazdag képződmények, hófehér és vöröses kalcitkristályok díszítik. sok állatcsontot, cserepet, sőt olyan kődarabokat is találtak, amelyek kézi megmunkálást sejtetnek. a leletek korának megállapítása a tudósokra vár, a barlangkutatók viszont elkészítették az ujonnan feltárt barlangrész térképét, geológiai, kőzet- és ásványvizsgálókat végeztek, rovarcsapdákat helyeztek el, hogy megismerjék a barlang biológiai viszonyait is. a későbbiekben, a szénbányák anyagi támogatásával, tovább folytatják a kutatásokat, mert a most feltárt barlangrész alatt újabb folyosókat sejtene.

a tatabányai szénbányák amatőr kutatói - mérnökök, bányászok, technikusok és más foglalkozásuk - már tíz éve dolgoznak szabad idejükben a gercse hegység üregének a feltárásán, és harmincnál több barlangba jutottak le. több, a szakirodalomban még nem szereplő viznyelőt is felderítettek. közülük bontották ki a 11-es számú üreget, s ezen jutottak le a gercse eddigi legnagyobb és legmélyebb barlangjába. az új barlangrendszert a világhírű vértesszőlősi előember-telep feltárájának emlékére, vértés László barlangnak nevezték el. a tatabányai medence-perem karsztos formáinak tanulmányozásával, a vízföldtani törvényszerűségek megfigyelésével tudományos értékű segítséget nyújtanak a szénbányászat eredményes, ugynevezett aktív vízvédelméhez is. leleteiknek, méréseiknek sok hasznát veszik a tudósok, az őslénytannal foglalkozók, geológusok és a hidrológusok. /mti/

-8-

bb. 12. fejlesztés sok haszonnal

csiz/kz/gw pr

1981. július 7.

korszerűsítési zománczó üzemét a salgótarjáni vasöntőde és tüzhelygyár. az ipari minisztérium és az országos műszaki fejlesztési bizottság anyagi és szakmai támogatásával meghonosítja hazánkban a nedves elektrosztatikus zománcszórást. az e célt szolgáló üzem létrehozása 28 millió forintba kerül és 1983. első negyedében készül el.

az új eljárás számos előnye közül az egyik, hogy a jelenlegi zománcfelhasználás a felére csökken, sőt, a már eleve alacsony szórású „hulladék”, is körülbelül a kilencvenöt százaléka visszanyerhető. a zománczás egyenletesen jó minősége a tüzhelygyári termékek exportesélyeit növeli. a salgótarjáni gyár szándéka, hogy a zománczózás - a fedőzománcot is beleértve - kizárólag hazai nyagokat használ, ami tetemes devizamegtakarítást eredményez. ugyanakkor a berendezés termelékenysége azt is lehetővé teszi, hogy a jelenleginél kisebb létszámmal 30-40 százalékkal több tüzhelyet készítsenek. a felszabaduló munkaerő viszont kapóra jön a szereldének, megnövekedett feladatainak ellátásához.

a korszerűsítést két ütemben, s úgy hajtják végre, hogy közben a jelenlegi zománczó és szerelde termelése egy percre sem szünetel. az ipari minisztérium és a vállalat közös elképzelése szerint az új zománczó egyszersmind az elektrosztatikus szórású technológia tanulmányozását, tökéletesítését és természetesen mind szélesebb körű hazai alkalmazását is szolgálja majd. /mti/

- . -

bb. 13. gazdasági társaság alakult - energiamegtakarításra

ber/kz/gw pr

1981. július 7.

a komáromi állami gazdaság tapasztalatai szerint négyszáz hektár szemesként betakarított kukorica korszerű tárolásával évente 1-1,5 millió forint értékű gázolaj takarítható meg egy, a terményraktárolóba beépített speciális hűtőrendszer révén. a berendezés iránt nagy az érdeklődés, széles körű elterjesztésére gazdasági társulás alakult komárom megyében.

/folyt. köv./
07.53/gw

- 9 -

Handwritten signatures and initials.

bb. 13. /gazdasági társaság alakult - .....folyt./gw

a bábolnai iparszerű kukoricatermelési rendszer, a komáromi állami gazdaság, valamint a különféle hűtőberendezések gyártásában nagy tapasztalattal rendelkező tatai hűtőtechnika ipari szövetkezet részvételével. a társulat bemutató üzemét még az idén létrehozzák bábolnán, az ikr központjában. a technológiát a komáromi állami gazdaság adja, ipari üzeme elkészíti hozzá a csatornarendszert, a tatai szövetkezet pedig a két 45 kilowatt teljesítményű hűtőagregátor gyártását vállalta.

a népgazdasági szempontból is nagyon jelentős új technológiát a tapasztalatok alapján állandóan továbbfejlesztik, és elsősorban a bábolnai rendszer taggazdaságaiban terjesztik el. kívülálló gazdaságok megrendelését is elfogadják. a társaság tagjai vállalkoznak a technológia megtervezésére és adaptálására, a berendezések gyártására és felszerelésére, és ellátják a vevőszolgálatot. a társulat tagjai a bemutató üzem beruházási költségeit közösen fedezik, a megrendelésekből származó tiszta bevételt pedig felosztják.

az új módszerrel kapcsolatban a szakemberek rámutatnak, hogy bár országszerte egyre jobban terjednek a kukorica különböző nedves betakarítás módszerei, a termés egy részét a jövőben is hagyományos módon, szemesen kell betakarítani és tárolni. vannak ugyanis olyan állatfajták, amelyeket csak ilyen terménnyel lehet takarmányozni. a szemes kukorica viszont csak olyan alacsony - 12 százalékos - nedvességtartalommal tárolható biztonságosan, amely mellett már csökken a beltartalmi értéke. a komáromi állami gazdaságban a kémiai műszaki intézetével közösen kidolgozott tárolási módszer megoldja a kukorica 18 százalékos nedvességtartalommal történő biztonságos tárolását. az ehhez szükséges beépített szellőző csövek, hűtőagregátorok, mérőberendezések költsége a megtakarított energiából egyetlen év alatt megtérül. további nyereségnek számít, hogy az ilyen módon tárolt kukorica megőrzi beltartalmi értékét.

/mti/

08.03/gw

8247 9.10

bb. 14. növekedett a termelés, jól alakult a nyereség az első félévben a győri rába gyárban

cser/kz/ig pr

1981. július 7.

meg történt az első fél év termelési adatainak elemzése a győri rába magyar vagon- és gépgyárban, a dunántúli nagyüzem az év első 6 hónapjában 8,5 milliárd forint értékű termelési értéket állított elő, s ez számottevően több, mint amennyi az elmúlt év azonos időszakában volt. a termelés és a termékkibocsátás egyenletessége, nem kevésbé a jó készletgazdálkodás eredményeként a nyereség is kedvezően alakult: a félév végéig több mint 800 millió forint nyereség képződött. ez lehetővé tette, hogy a gyár meggyorsítsa a fejlesztési célokra felvett hitelek törlesztését. örömdetes módon alakult a gyár exporttevékenysége is.

a legerőteljesebben a futóműgyártás fejlődött: hat hónap alatt csaknem 80 ezer futómű készült el, s ennek többségét exportálták. diesel motort csaknem 14 ezret, kamiont pedig 357-et gyártottak. kamionból a hazai igényeket egész évről kielégítették; a második félévben már exportra termelnek. a magyar mezőgazdaságnak 31 nagyteljesítményű erőgépet és 350 millió forint értékű felszerelést szállított a rába, s hiánytalanul kielégíti a hazai mezőgazdasági üzemek második félévi igényeit is.

a gyárban megkezdődtek a hatodik ötéves terv időszakára előirányozott fejlesztések. ezek kiemelt helyet kapott a futóműgyártás további jelentős növelése. a tervezett beruházási összeget - 2,3 milliárd forintot - teljes egészében termelékeny gépek, programvezérlésű gyártósorok és ipari robotok beszerzésére költik./mti/

bb. 15. folyamatosan érkeznek a gépek, augusztusban megkezdik a próbatermelést a nyergesujfalui magyar viscosagyár netlonüzemében

ber/kz/ig pr

1981. július 7.

szerelik már a gépeket, és folyamatosan érkeznek az újabb berendezések a nyergesujfalui magyar viscosagyár netlonüzemébe. a gyár termékszerkezetének korszerűsítését szolgáló 83 millió forintos beruházás kivitelezéséhez új épületre nincs szükség, mert a korszerű gépeket egy elavult technológiával dolgozó üzem berendezéseinek helyére állítják.

/folyt. köv./
07.55/ig

- 11 -

8247 9.10

bb.15. /folyamatosan ... folyt./ig

az új termék - a netlonháló - próbatermelését már augusztusban megkezdik, üzemszerűen pedig a negyedik negyedévtől gyártják. a mindössze 25 dolgozót foglalkoztató üzemből jövőre már 1250 tonna termék kerül ki. a világviszonylatban új technológiával a négyzetitől a rombuszig, kilencféle alakban, a kétszer két milliméteres szemmagysáig egészen könnyű, valamint vastag, nagyon szilárd hálókat tudnak majd gyártani. a mikroorganizmusok, a gombák, a rágcsálók nem támadják meg ezt a műanyagot, a savak, a lugok nem károsítják. jól bírja az időjárás hatásait, a nedvességet és a napfényt egyaránt. így az iparban és a mezőgazdaságban is nagyon sokféle célra lehet hasznosítani. többek között alkalmas az utak teherbíró-, és az árvízvédelmi gátak ellenálló-képességének nevelésére. kiváló függöny lehet a gyümölcsösök jégverés elleni védelmére, megóvjá a facseteteket a rágcsálóktól. /mti/

milliméterestől a 150-szer 150

bb.16. szerkesztőségek figyelmébe !

ig ie

1981. július 7.

a könyvkiadás megismétljük a mai bb1,2,3,4-es /hajnalra kiadott/ hireinket, mivel technikai hiba miatt a könyvkiadás betűhibás.

/mti/

bb.17. kiállítás a drávai halászat emlékeiből

gom/ká/ig ie

1981. július 7.

kedden kaposváron a killián györgy ifjusági és uttörő művelődési központban megnyílt a drávai halászat emlékeiből rendezett kiállítás. a folyóban, amelyet érintetlenül hagyott az ipari szennyezés a viza és a dunai gálóca kivételével ma is szinte mindenféle hal megtalálható. az ottani halászatnak az évszázadok alatt sajátos eszközei, módszerei alakultak ki. ujjában azonban csak a horgászatot engedélyezik ezen a vizen, mindössze négy, ugynevezett kisszerszámós halász dolgozik a dráván két-két varsával és emelőhálóval.

a kiállításon nemcsak használati eszközök, különféle célt szolgáló háló láthatók, hanem olyan rajzok és leírások is, amelyek a zsákmányszerzés különböző fortélyait mutatják be. csakis erre felé ismert például a lapdalóval való halászat, melyet a zajló jég idején alkalmaztak. azután a düttésnek nevezett állóvízi halászat. bemutatják a harcsa csalógató butykázást, ami a tiszaiaknál a kuttyogtatásnak felel meg. a számos szép eszköz között megtalálható a bokrászó háló, amivel a bokor aljában meghúzódó halat kerítették be és a miling, amellyel a part mentén emelték csónakba a halat. /mti/

11.45/ig

- 12 -

bb.18. kitüntetés

s/dg/gw ie

1981. július 7.

a népköztársaság elnöki tanácsa szente ferenc nyugalmazott vállalati igazgatónak, az mszmp központi bizottsága társadalmi munkatársának több évtizedes munkásságának elismeréseként, 70. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta.

a kitüntetést katona istván, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb irodájának vezetője adta át.

/mti/

bb.19. a tudósok felelősek a jövő generációkért - nemzetközi tanácskozás a mutációkutatásról

t/of/mm/dg/gw ie

1981. július 7.

öt napos tanácskozási programmal, többszáz külföldi és számos magyar résztvevővel kedden megkezdődött budapesten - a bm-klubban - az európai környezeti mutagén társaság xi. kongresszusa. házigazdája a magyar humángenetikai társaság környezeti mutagenézis szekciója.

a tanácskozás és tárgyköre hátteréhez tartozik - ahogyan a szakemberek fogalmaznak -, hogy az élővilágnak, így az emberiségnek is legértékesebb kincse biológiai öröksége, nevezetesen az a génállomány, amely a fajok alapvető tulajdonságainak és képességeinek, információit, hordozza nemzedékeken át. az öröklődés egységei a gének; ezek rendkívül stabilak, szerkezetüket azonban különféle behatások átalakíthatják, ami a hozzájuk kapcsolt tulajdonságok megváltozásához vezethet. dióhéjban: ezt jelenti a mutáció, s a kiváltó hatásokat nevezik mutagéneknek.

a kongresszus időszerűségét év jelentőségét dr. hutás imre egészségügyi miniszterhelyettes méltatta megnyitójában. utalt egyebek között arra, hogy a xx. század orvostudományának a mai napig legfontosabb eredménye volt a súlyos fertőző betegségek felszámolása, illetve kiküszöbölése modern antibiotikumokkal, de főként jól szervezett figyelő kontroll-programmal. azonban ujjában ember által előidézett betegségek jelennek meg, ellenálló mikroorganizmusok és mérgező anyagok bukkannak fel a környezetben, és sokasodnak a különféle ártalmas sugárzások. az utóbbiak súlyos mutagén károsodásokat okoznak. az emberiségnek - tette hozzá - nemcsak a jelen problémáit kell megoldania, hanem gondoskodnia kell a jövő generációk megfelelő higiéniás környezetéről. a nemzetközi társaság tagjai átérzik e felelősséget. ezt bizonyítja a kongresszus tematikája: olyan hozzáférhető ellenőrző módszerek közreadása, amelyekkel időben kimutathatók a mutagén hatások, s mérhetőek a különböző kockázati tényezők.

/folyt. köv./

11.55/gw

- 13 -

12.07 13.07

bb. 19 ./a tudósok felelősek.... folyt./gw

az első napi előadásokban elhangzott egyebek között, hogy századunkban a rohamos technológiai fejlődés - nagy haszna mellett - különféle káros genetikai mellékhatásokkal is jár. a mesterséges eredetű sugárzások és bizonyos vegyületek, például a mezőgazdaságban használatos kémiai anyagok növelhetik a mutációk számát, aminek következtében a káros hatások kerülnek előtérbe.

a mutagén növényvédő-és gyomirtószeresek - mutattak rá az egyik előadásban - mértéktelen használat esetén a mezőgazdasági termelésre is kihathatnak: a káros mutációk gyakoriságának ^{lhat} növekedése az értékes törzsállományok leromlását eredményezheti. tekintettel arra, hogy az élővilágot érő mesterséges fizikai és kémiai hatások állandóan növekednek, fontosságukhoz mérten kell e problémákkal foglalkozni, mihamarabb kidolgozva a védekezés alapelveit és módját.

a budapesti találkozó előadásaiban elsősorban arra keresnek választ, hogyan lehet a mutagéneket megbízhatóan kimutatni, és a kapott eredményeket az emberi népeiségre alkalmazni. először tüzték napirendre a mutagének és a bioszféra többi élőlényének kapcsolatával foglalkozó kutatások eredményeit.

az ezirányú tudományos munka egyik letéteményese az európai környezeti mutagén társaság, amely 1970-ben alakult meg. jelenleg 28 ország tudósait tömöríti. magyarországot 32 szakember képviseli a társaságban, amelynek elsőrendű célja, hogy elősegítse a környezeti mutagének genetikai hatásával, biológiai következményeivel és az élővilág, elsősorban az emberiség génállományának megóvásával foglalkozó kutatásokat, összegyűjtse és közkinccsé tegye az ide vonatkozó tapasztalatokat, legfrisebb tudományos információkat.

a tanácskozás nemzetközi programja - amellyel egyidőben gyógyszertoxikológiai szimpóziumot is rendeznek - szombaton zárul.

/mti/

1-01/gw

12/07

131
131

bb.20. könyvesbolt békásmegyeren

t/km/gg/dg/ig ie

1981. július 7.

kedden megnyílt békásmegyeren - a csobánka tér 1. szám alatt - az állami könyvterjesztő vállalat könyvesboltja. a korszerű, csaknem 150 négyzetméter alapterületű üzletnek ^{előbb} mint a fele az eladótér.

az állami könyvterjesztő vállalat 133. fővárosi üzlete 1,5 millió forintos könyv- és hanglemez-készlettel fogadta az első vásárlókat. a nagy lakótelep első könyvesboltja önkiszolgáló-rendszerű: a vásárlók a többi között szépirodalmi, ifjúsági és ismeretterjesztő művek, sportkönyvek, utikönyvek között válogathatnak./mti/

bb.21. megkezdtek a zöldbabfeldolgozást

bty/ká/ig ie

1981. július 7.

kedden a békéscsabai konzervgyárban megkezdtek a zöldbab feldolgozását. összesen mintegy 3500 tonna nyersanyag átvételére számítanak, amiből várhatóan 7000 tonna konzervzöldbab készül. a súlytöbblet abból adódik, hogy az alapanyaghoz még izesített lé is kerül. ebből a mennyiségből körülbelül 5000 tonnát szállítanak határainkon túlra. a zöldbabidény a terv szerint szeptember végéig tart./mti/

bb.22. norvég vendégek a városházán

mm/dg/ig ie

1981. július 7.

szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke kedden hivatalában fogadta albert nordengent, osló város főpolgármesterét. a fővárosi tanács elnöke tájékoztatást adott budapest fejlődéséről, az v. ötéves terv eredményeiről, a vi. ötéves terv városfejlesztési terveiről. a találkozón tárgyaltak a két főváros közötti együttműködés bővítésének lehetőségéről. a megbeszélésen részt vett rolf jerving, a norvég királyság budapesti nagykövete./mti/

és kisérlet

12.15/ig

13/07

bb.23. a fővárosi fürdőigazgatóság közli

mm/dg/1g ie

1981. július 7.

hogya a kürt utcai tisztasági fürdő július 9-től 19-ig műszaki karbantartási munkák miatt zárva lesz; július 20-tól ismét a vendégek rendelkezésére áll./mti/

- . -

bb.24. magyar-görög kapcsolatok

i/ár/gg/dg/1g ie

1981. július 7.

császár tibor, az mti munkatársa írja:

hazánk és a görög köztársaság kapcsolatai az utóbbi esztendőben erőteljesen megélnkültek, minden területen számottevően fejlődnek. a két ország viszonya rendezett, s lehetőség kínálkozik a kapcsolatok további javítására, kiszélesítésére is.

a görögországi katonai diktatura hét éve után, az ezredesek uralmának, 1974-es bukását követően indultak fokozatosan fejlődésnek politikai kapcsolataink, váltak rendszeressé a két kormány magasrangú képviselőinek találkozói, konzultációi. a két ország külügyminisztere athénban, illetve budapesten folytatott tárgyalásokat, s 1979. októberében konsztantin karamanlisz akkori miniszterelnök - a jelenlegi államfő - hivatalos látogatást tett hazánkban. tavaly veress péter külkereskedelmi és markója imre igazságügyminiszter járt athénban, s magyar, illetve a görög parlamenti delegációk kölcsönös látogatására is az elmúlt időszakban került sor.

a gazdasági kapcsolatok - mindkét ország számára előnyös - fejlődését jelzi, hogy három év alatt több mint kétszeresére emelkedett kereskedelmi forgalmunk. míg 1977-ben mintegy 60 millió dollárt ért el a kölcsönös árucseré értéke, tavaly már csaknem 140 millió dollár értékű áru szállítására került sor. a görög partnerek elsősorban mezőgazdasági alapanyagokat és termékeket, bányászati és juhászati, narancsot, dohányt, gyümölcsleveket, valamint pamutfonalat, pamutszövetet, továbbá lemezárut és műanyagcsöveket adnak el hazánkban. a magyar vállalatok pedig acélárut, kazán-alkatrészeket, textiliákat, vegyiacikkeket, marha- és sertéshúst, sajtféléket exportálnak görögországba. igen jó hírnévnek örvendenek athénban és más görög nagyvárosokban az ikarus autóbuszok is, amelyekből több száz, teljesít szolgálatot, az utakon.

/folyt. köv./
12.30/1g

- 16 -

1329

bb.24. /magyar-görög 1. folyt./1g

gazdasági együttműködésünk fejlettebb formájaként az elmúlt években több iparágban alakultak ki vállalat-közi kooperációk, hoztak létre magyar-görög közös vállalkozásokat. idén márciusban például a ganz-márag kapott megbízást athén egyik acélszerkezetes közúti felüljárójának felépítésére, s magyar szakemberek végeznek jelenleg is kutatófurásokat milos szigetén, részt vállalva a geotermikus energia kiaknázását célzó görögországi tervekben.

kapcsolataink további bővítését fékezi, hogy idén januártól görögország csatlakozott az európai gazdasági közösséghez, ennek következtében nehezebbé vált a magyar külkereskedelem helyzete a görög piacokon. az eddigi eredmények megtartása, illetve együttműködésünk fejlesztése ezért mindkét fél részéről további erőfeszítéseket tesz szükségessé.

a két ország kulturális kapcsolatait a tavaly aláírt, 1983-ig érvényes kormányközi együttműködési munkaterv szabályozza. ez a többi között ösztöndíjas tanulmányutak szervezését teszi lehetővé a különböző tudományterületek művelői számára. görögországban is megemlékeznek az idén bartók béla születésének 100. évfordulójáról, s a következő években képzőművészeti kiállítások cseréjére, magyar, illetve görög filmhét megrendezésére is sor kerül.

a magyar-görög kapcsolatokat több területen államközi egyezmények szabályozzák, ezek sorában jelentős helyet foglal el például az idegenforgalmi, a közúti szállítási, a konzuli egyezmény, a tudományos és műszaki együttműködési megállapodás, és a jogsegély-egyezmény /mti/

- . -

bb.25. időjárásjelentés

ig ie

1981. július 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. július 7-én 12.00 órakor

meleg idő

északnyugat-európa felett ciklonok láncolata húzódik. az atlanti-óceán felől áramló léghullámok utját a brit-szigeteken, valamint a sarkvidék-félsziget nagy részén felhősödés, szórvaesős, zápor és időnként erős szél jelzi. hasonlóan változékony, esős idő van a fekete-tenger környékén és a kelet-európai alföld déli részén is. a kontinens középső és déli vidékei felett magasnyomású zóna helyezkedik el. a reggeli órákban helyenként párák a levegő. változóan felhős az ég, több órán keresztül süt a nap. csak elvétve fordul elő átfutó zápor. a délebbre fekvő területeken meglehetősen meleg van, a balkán- és az apennini-félszigeten a hőmérséklet csúcserőke több fokkal meghaladja a sokéves átlagot.

/folyt. köv./
12.45/1g

- 17 -

bb.25. /időjárás ... folyt./ig

hazánkban hétfőn a déli órától több helyen megnövekedett a felhőzet, számottevő esőről nem érkezett jelentés. országsszerte 9-13 órán keresztül sütött a nap. a hőmérséklet csúcserőtte az ország nagy részén 23 és 26 fok között alakult. kedd hajnalra pedig általában 10 és 15 fokig hűlt le a levegő. ma a délelőtti folyamán a keleti megyékben jobbra közepesen felhős másutt inkább derült volt az ég. az északi szél időnként megélénkült. a hőmérséklet 11 órakor az országban 20 és 24 fok között alakult.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 20,2 fok volt, ez 1,2 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 24 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1020 mbár, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 21 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő. főként keleten szórványos zápor, helyenként zivatar. zivatar idején átmenetileg megerősödő szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11 és 16. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 23 és 28 fok között.

a duna vízállása budapestnél 247 cm, hőmérséklete 19,4 fok.
/mti/

bb.27. elhunyt gyergyai albert

jk/dg/gw pr

1981. július 7.

(állami) életének 88. évében, július 7-én elhunyt gyergyai albert -díjas műfordító, kritikus, a nagyvilág című folyóirat főmunkatársa, nyugalmazott egyetemi tanár. temetéséről később intézkednek.

művelődési minisztérium
magyar írók szövetsége

x x x

/folyt.köv./
13.23/gw

- 18 -

bb.26. magyar-indiai vizügyi tárgyalások

sl/mm/pp/ig pr

1981. július 7.

kovács antal államtitkárnak, az ovh elnökének meghívására kedden indiai vizügyi küldöttség érkezett hazánkba. a delegációt ziaur rahman ansari öntözésügyi államminiszter vezeti. a tárgyalásokon a két vizügyi vezető áttekinti a magyar-indiai vizügyi kapcsolatok eredményeit, az együttműködés területeit. a két ország között 1975-ben írták alá a kétoldalu vízgazdálkodási együttműködési megállapodást és hozták létre a magyar-indiai gazdasági, tudományos és műszaki vegyesbizottság vizügyi munkacsoportját. az együttműködés az eltelt időszak alatt a szakemberek szakmai tapasztalatcseréjére, a gazdasági kapcsolatok fejlesztésére - elsősorban piacutatóra és gyártási kooperációra -, tudományos kiadványok cseréjére és indiai vizügyi szakemberek magyarországi továbbképzésére terjedt ki.

az indiai vizügyi küldöttség megismerkedik az öntözőrendszerekkel, a vízellátással és szennyvittisztítással, tanulmányozza a vizügyi ágazatban folyó tudományos kutatást és az árvízvédekezést.

az indiai államminiszter fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent kovács antal, valamint vinay kumar verma india budapesti nagykövete./mti/

bb.28.a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. július 7.-én 14.00 óráig

gw

1981. július 7.

1. építőtáborok jutalmazási rendje
2. választható tantárgyak a gimnáziumokban
3. régésztábor
4. gép és technológia
5. hobbi-kertek
6. import helyett magyar alapanyag
7. nagy az érdeklődés a hazai ofszetlemezek iránt
8. munkaközvetítő nyugdíjasoknak
9. televíziós vitaműsor
10. gyorsított ügyintézés
11. barlangkutató bányászok
12. fejlesztés sok haszonnal
13. gazdasági társaságlalakult

/folyt.köv./
14.00/ig

- 19 -

1425

bb 28. / a belföldi ... folyt./ig

14. növekedett a termelés
  15. folyamatosan érkeznek a gépek
  16. szerkesztőségek figyelmébe
  17. kiállítás a drávai halászat emlékeiből
  18. kitüntetés
  19. nemzetközi tanácskozás
  20. könyvesbolt békásmegyeren
  21. megkezdték a zöldbab feldolgozást
  22. norvég vendégek
  23. a fővárosi fürdőigazgatóság közli
  24. magyar-görög kapcsolatok
  25. időjárásjelentés
  26. magyar - indiai vizügyi tárgyalások
  27. elhunyt gyergyai albert
  28. hírjegyzék
- /mti/

bb 29. bokréta a paksi óriásokon - elkészültek az atomerőmű ikerkéményei

han/um az pr

1981. július 7.

kedden a déli órákban színes bokkrétát tüztek a paksi atomerőmű szellőztető kéményeire: elkészültek a száz méter magas ikeróriások.

a mélyéptervnél kidolgozott tervek alapján a hőtechnika vállalat szakemberei csuszózsákos technológiával készítették az energiabázis legmagasabb építményét, a balaton istván és orbán kálmán vezette brigádok május közepétől éjjel és nappal, folyamatos munkarendben dolgoztak, s az ütemezés szerint naponta 2,2 métert haladtak a két kémény építésével.

magyarországon ezek az első ikerkémények; a két vasbeton építmény a reaktorépületet és a segédépületet összekötő hidak alátámasztására is szolgál. a paksi óriások egyéb feladata azonban eltér a hagyományos erőművek hasonló építményeitől. ezek kürtőjéből nem füst távozik, a szellőztetést szolgáló kéményeken át az elhasznált levegőt bocsátják a magasba, miután a többfokozatu sugárvédelmi ellenőrző rendszereken keresztül jutott a légáramlat. /mti/

- 20 -

15.20um

1535

bb 30. vasuti rekonstrukció tatabánya határában - kisebb késéssel közlekednek a vonatok

ráb/um az pr

1981. július 7.

keddtől egy héten át kisebb késéssel közlekednek a vonatok szárliget és tatabánya-felső között. a tatabányai állomás közelében ugyanis vasutépítők dolgoznak; az eddiginél nagyobb teherbírású, korszerűbb sínrendszert építenek ki. a szűk terület miatt a pályát csak úgy tudják felujjítani, hogy felszedik a régi talpfákat és síneket és erre a régi nyomvonatra fektetik le az újakat. a drága talpfa helyett a korszerűbb és olcsóbb vasbetonaljakat helyeznek el. a munkálatok miatt csak az egyik sínpáron közlekedhetnek a vonatok, s ezért lassabb ezen a vonalon a szerelvények áthaladása. a vágánycsere része a budapest-hegyeshalom közötti vasútvonal rekonstrukciójának, amihez tíz esztendeje kezdtek hozzá, s évente 25-30 kilométernyi hézagmentes vágányt fektettek le. az idén tatabánya-alsóig fejezik be a felujítást. /mti/

-.-

bb 31. kitüntetés

ve um dg pr

1981. július 7.

az elnöki tanács tóth ferenc büntetésvégrehajtási ezredest, az igazságügyi minisztérium büntetésvégrehajtás országos parancsnoksága nyugalmazott parancsnokhelyettesét - több mint öt évtizeden át végzett kiemelkedő munkásmozgalmi tevékenységéért, 70. születésnapja alkalmából - a szocialista magyarorszáért érdemrenddel tüntette ki. a kitüntetést dr. markója imre igazságügyminiszter kedden adta át. /mti/

-.-

bb 32. matematikatanárok vándorgyűlése

t bi/jk um sl pr

1981. július 7.

kedden, a miskolci egyetemvárosban megkezdődött a bolyai jános matematikai társulat által rendezett rácz lászló vándorgyűlés. a július 10-ig tartó tanácskozáson a résztvevők - több mint 400 matematika tanár - három szekcióban foglalkoznak a matematika-tanítás időszzerű kérdéseivel. az alsó, a felső tagozatos és a középiskolai szekcióban előadások hangzanak el a gyakorló pedagógusok oktatási tapasztalatairól, s ankéton vitatják meg az új tanterveket.

/folyt.köv./

- 21 -

15.25/um

1540

bb 32. /matematikatanárok...folyt./um

a középiskolai szekcióban első ízben foglalkoznak a szakmunkás-képző iskolák matematika-tanításának problémáival. a vándorgyűlésen megvitatják a számítástechnika oktatásának kérdéseit is.

az ünnepélyes megnyitón kiváló matematika oktató és -népszerűsítő munkásságáért beke manó emlékdíjjal tüntették ki reményi gusztávnét, az elte ságvári endre gyakorló gimnáziumának tanárát, hubert tibort, a budapesti kvassay jeno ipari szakközépiskola tanárát, kántor józsefnét, az esztergomi tanító-képző főiskola gyakorló iskolájának tanítóját, pósa lajost, az elte analízis i. tanszékének tanársegédét, schmauser károlynét, a miskolci nehézipari műszaki egyetem matematikai intézetének adjunktusát, valamint suták mihálynét, a nyiregyházi 5. sz. általános iskola tanítóját. /mti/

--

bb 33. új lakások, tetőtérbeépítéssel dunaujvárosban

zsi/um az pr

1981. július 7.

a lakónházak tetőtérének beépítésével 1985-ig a tervezett-nél 220 lakással többet építhetnek dunaujvárosban. azokban a bérházakban, ahol teljes, vagy részleges felújítást végez az ikv. 71 tanácsi lakást, zömében kétszobás, összkomfortos otthont alakítanak ki a padlástérben. további 150 lakást vállalati támogatással és magánerebből építenek ily módon, mégpedig az új ház-beliéknél 10-15 százalékkal olcsóbban. az épületek kijelölését és a beépítés terveit keddi ülésén hagyta jóvá a dunaujvárosi tanács végrehajtó bizottsága. a tetőtér beépítésével a belváros külső képe mozgalmasabbá válik. /mti/

--

bb 34. kitüntetés

s um dg pr

1981. július 7.

a népköztársaság elnöki tanács dr. mátrai lászló állami-díjas akadémikusnak, az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi kar filozófiatörténeti tanszéke egyetemi tanárának több évtizedes oktató-nevelő tevékenysége, tudománypolitikai, szervezői munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta. a kitüntetést pozsgay imre művelődési miniszter kedden adta át. /mti/

--
- 22 -

15.33/um

1545

bb 35. elhunyt birtalan mihály

bam/um p

1981. július 7.

birtalan mihály, a magyar partizán szövetség tagja 63 éves korában elhunyt. temetése július 9-én, csütörtökön délután 4 órakor lesz miskolcon a szentpéteri kapui városi temetőben.

az mszmp miskolc városi bizottsága

magyar partizán szövetség

diósgyőri gépgyár

/mti/

--

bb 36. környezetvédelem és gazdaságos termelés - a komárom megyei tanács vb ülése

ber/um az pr

1981. július 7.

negyvenhét és fél millió forinttal támogatja a környezetvédelmi beruházásokat a komárom megyei tanács - amint erről keddi végrehajtó bizottsági ülésén döntött. a benyújtott 17 pályázatot előzetesen megvitatva a megyei környezet- és természetvédelmi bizottság, és úgy ítélte meg, hogy mindössze kettő nem felel meg a követelményeknek. a támogatásban részesülő 15, ösz-szességében 171,7 millió forint értékű beruházás zöme a környezet védelme mellett a termelés gazdaságosságát is növeli, esetenként számottevő energiamegtakarítást eredményez. nyolc vállalat, illetve intézmény áll át például korszerűbb fűtésre - többnyire a távhőszolgáltatás hálózatába kapcsolódva -, és ezzel jelentős mennyiségű szén-takarít meg a népgazdaságnak.

a megyei környezetvédelmi alapból a legnagyobb összeggel, 15,5 millió forinttal a tardosbányai gerecse tsz állati melléktermékeket feldolgozó telepének építését támogatják. a gazdaságnyulvágóhidján keletkezett s a másunnan begyűjtött hulladékból 400 vagon huslisztet és egyéb terméket készítenek majd.

/folyt. köv./
15.55/um

- 23 -

1600

bb 36. /környezetvédelem...folyt./um

a nyergesujfalui magyar viscosagyárban a crumeron szál gyártása közben keletkező hulladékot vegyi eljárással újból felhasználható anyaggá alakítják, és ezzel az import alapanyag 2 százalékát pótolják. az előzetes számítások szerint az eddig - évente 150 tonnányi mennyiségben elásott - nyersanyag újbóli hasznosítása évi 3,3 millió forint megtakarítást hoz a vállalatnak. /mti/

-.-

bb 37. fővárosi testületi ülések - üzemekben

um dg pr

1981. július 7.

mind általánosabb gyakorlat a fővárosban, hogy a kerületi tanácsi testületek kihelyezett ülésen, a helyszínen számoltatnak be egy-egy vállalatot a nagyobb közösségeket érintő intézkedéseikről. kedden ilyen tanácsi-vállalati eszmecsere színhelye volt a taurus gumiipari vállalat és a fővárosi közterületfenntartó vállalat.

már 1970-ben, közvetlenül a párt nőpolitikai határozatának megjelenése után, felmérést készítettek a taurus gumiipari vállalatnál a nők helyzetéről. leszűrve a vizsgálat tapasztalatait, intézkedési tervet állítottak össze; főként a nők által betölthető munkakörök számának növelését, valamint a klasszikus, egyenlő munkáért - egyenlő bér,, elvének következetesebb érvényesítését tüzték ki célul. az azóta elért eredmények az akkori valós helyzet pontos rögzítésének köszönhetőek - állapították meg a VIII. kerületi tanács végrehajtó bizottsági ülésén, a taurus kerepesi úti székházában. kitűnt, hogy a kerület nagyüzemében, a csaknem 11 ezer dolgozót foglalkoztató vállalatnál a nők fokozódó megbecsülésnek örvendenek, a bérük növekedésének üteme például nemcsak a férfiakét, hanem a vállalati átlagot is meghaladta; mind többen ülnek közülük iskolapadba, vállalva a munka utáni tanulás nehézségeit. ennek következtében is számottevően emelkedett a női vezetők száma, jelenleg csaknem négyszázan dolgoznak felelős beosztásban. gondok is akadnak, elsősorban a gyermekintézmények zsúfoltsága és az anyaszereppel együtt járó sajátos körülmények miatt.

/folyt.köv./

- 24 -

16.00/um

16.25

bb 37. /fővárosi testületi...1.folyt./um

a keddi ülés résztvevői korántsem csupán a nők helyzetét tekintették át. a tapasztalatok szerint a fiatalok szívesen választják munkahelyükül a taurust, a vezetés velük is megkülönböztetett figyelemmel foglalkozik: a belépő diplomások például egy évet kapnak a vállalat minél alaposabb megismerésére. a beilleszkedésre, s a pályakezdő szakmunkások sorsát is figyelemmel kísérik. gond viszont, hogy a betanított, illetve segédmunkások közül sokan gyakran váltják munkahelyüket. szükséges és indokolt, hogy a gazdasági vezetés - összefogva a kisz-alapszervezetekkel - megakadályozza a korai bucsút - hangsúlyozták az ülésen, majd áttekintették: milyen támogatást nyújtanak a fiataloknak. évente például csaknem 600 ezer forinttal segítik a lakásra gyűjtő házaspárokat, s egyéb uton-módon is könnyítik a családalapítás gondjait.

a budapesti elektromos műveknek és a fővárosi közterületfenntartó vállalatnak a ferencvárosban végzett munkájáról tárgyalt - a többi között - a IX. kerületi tanács végrehajtó bizottsága az ülés színhelye az fkv gyáli uti telepe volt.

mint elhangzott, az elmű középpesti üzemegysége megfelelően gondoskodik a kerület villamosenergia-szükségletének kielégítéséről. az utóbbi három évben jelentős mértékben nőtt az új fogyasztók száma, ám a hibák mégsem gyarapodtak, hanem egy adott - elfogadható - szinten állandósultak. a panaszokat, bejelentéseket a korábbinál gyorsabban orvosolják. gondot okoz viszont, hogy az elosztó hálózatok egyre kevésbé tudnak lépést tartani a növekvő igényekkel. a közvilágítás kiegyensúlyozott és megbízható, bár indokolt lenne - a levegő erős szennyezettsége miatt - a lámpástekeket gyakrabban megtisztítani - észrevételezte a testület, majd ezután az fkv tevékenységét vette górcső alá. megállapította: a rábizott mintegy 800 ezer négyzetméteres közterületet általában sikerült tisztán tartaniok; folyamatosan gondoskodnak a hidak, aluljárók és egyéb műtárgyak zavartalan üzemeltetéséről is. emellett közreműködtek a petőfi- illetve a szabadság-híd felújítási munkálataiban, idén pedig a déli vasúti összekötő hid járdaburkolatát korszerűsítik. az elkövetkező években szerepet kapnak még a dimitrov tér, a mester utca, a hámán kató ut és több más fontos közuti csomópont átépítésében. /mti/

-.-

- 25 -

16.05/um

16.30

bb. 38. egyetemi tanári kinevezések, igazgatói megbízások

i/of/rj dg pr

1981. július 7.

dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter július 1-i hatállyal dr. fonyó attila egyetemi tanárt, a semmelweis orvostudományi egyetem élettani intézetébe áthelyezte, dr. miltényi miklóst, a semmelweis orvostudományi egyetem 1. számú gyermekgyógyászati klinikájára, dr. rácz istvánt, a semmelweis orvostudományi egyetem gyógyszerészeti intézetébe, dr. vámos lászlót az orvostovábbképző intézet honvédelmi egészségügyi intézetébe egyetemi tanárrá kinevezte, s egyidőjűleg mindegyiküket megbízta az igazgatói teendők ellátásával.

ugyancsak július 1. napjával a miniszter egyetemi tanárrá nevezte ki dr. jákó jánost, az orvostovábbképző intézet 1. sz. belgyógyászati klinikájára, dr. kovács tibort a debreceni orvostudományi egyetem élettani intézetébe, dr. nagy tibort a debreceni orvostudományi egyetem 1. számú sebészeti klinikájára, dr. palkovits miklóst a semmelweis orvostudományi egyetem 1. számú anatómia, szövet- és fejlődéstani intézetébe, dr. rózsá imrét az orvostovábbképző intézet 11. számú sebészeti klinikájára, dr. szabolics józsefet a pécsi orvostudományi egyetem kémiai intézetébe és dr. vallent károlyt a semmelweis orvostudományi egyetem 1. számú sebészeti klinikájára. /mti/

-.-

bb. 39. magyar-olasz együttműködés az ismeretterjesztésben

i/kj/rj dg pr

1981. július 7.

magyar küldöttség vett részt az olasz kultúra-sport-szabadidő társaság /arci/ firenzei kongresszusán. kurucz imrének, a tudományos ismeretterjesztő társulat főtitkárának vezetésével. a baloldali kulturális szervezet tanácskozásán felszólalt a tit főtitkára is: tájékoztatta a kongresszus küldötteit a magyarországi ismeretterjesztés aktuális kérdéseiről, a társulat tevékenységéről.

az esemény alkalmat adott arra, hogy a két szervezet kapcsolatainak bővítését szolgáló megállapodást írjanak alá firenzében. eszerint a jövőben rendszeressé válik az arci és a tit tagjainak évenkénti tapasztalatcsere látogatása, sokrétűbbé egymás munkájának megismerése. sor kerül majd az előadók cseréjére, előadó körutak megszervezésére, s a két szervezet a jövőben elküldi egymásnak az ismeretterjesztést segítő kiadványait is. /mti/

-.-

16.15 rj

-26-

16.15

bb. 40. halálos baleset

rj pr

1981. július 7.

szabolcs megyében, rakamaz külterületén egy tehervonaton halálra gázolta bartók jános 28 éves lakatos, helyi lakost, aki - a vizsgálat eddigi adatai szerint - figyelmetlenül közlekedett a sinek között. /mti/

-.-

bb. 41. ajánlások az alkoholizmus visszaszorítására - ülést tartott az alkoholizmus elleni országos bizottság

t/of/rj dg pr

1981. július 7.

két fő témával foglalkozott kedden - dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter elnökletével - tartott ülésén az alkoholizmus elleni országos bizottság: elemezte a büntetésvégrehajtás eredményeit a bűnözéshez vezetett italozás visszaszorításában, és véleményezte annak az előterjesztésnek a tervezetét, amelyet a minisztertanács elé terjesztene az alkoholizmus elleni küzdelem további fokozása érdekében. a témák időszerűségét elgondolkodtató statisztikai adatok támasztják alá. mindenekelőtt az, hogy magyarországon az utóbbi öt esztendőben - tehát 1975-höz viszonyítva - az alkoholtartalmú italok fogyasztása 16.8 százalékkal emelkedett. a borfogyasztás ugyan lényegében stagnál, sörből a forgalom - enyhén szólva - fokozatosan növekszik, a tömény szeszesitalok fogyasztása viszont egyharmadával nagyobb mint félévtizeddel ezelőtt. míg az alkoholos italok fogyasztásának nemzetközi listáján 1975-ben hazánk a 13. helyen állt, jelenleg már a 7. helyre „léptünk”, elő, s az égetett szeszesitalok tekintetében a 11. helyről a 3. helyre kerültünk.

a bizottság ülésén dr. nagy tiber vezérőrnagy, az igazságügyi minisztérium büntetésvégrehajtási országos parancsnoka egyebek között beszámolt arról, hogy az alkoholisták gyógyítására-nevelésére nagyfán kialakított intézetben 1975 óta 1661 férfit és nőt fogadtak be. eredményesnek mondható az ottani kezelés. az elbocsátások után két évvel végzett felmérés adatai szerint a távoztak 20 százaléka lett absztinens, 25-30 százaléka fogyaszt ugyan alkoholt, de magatartásával nem veszélyezteti családját, környezetét.

/folyt. köv./
16.25 rj

-27-

16.25

bb. 41. / ajánlások.... 1. folyt./rj

az intézetbe kerülés előtt a beutaltak csak 40 százaléknak volt állandó munkaviszonya, a kezelés után már 75 százaléku dolgozik rendszeresen és tartósan. az ülésen felhívták a figyelmet arra, hogy az alkoholizmus elleni küzdelemben napjainkra a polgári egészségügyben biztosított ellátás, különösen pedig a családgondozás fejlesztése vált a gyógyítás és a rehabilitáció fő teendőjévé.

ismeretes, hogy a kormány 1977-ben hozott határozatot az alkoholizmus elleni átfogó társadalmi fellépésről. az eredményeket veszik számba és meghatározzák a további teendőket az italozás felszámolásáért, annak az előterjesztésnek az alapján - várhatóan 1982-ben-, amelyet az egészségügyi minisztérium állít össze. dr. kiss elemér főosztályvezető ismertette az alkoholizmus elleni országos bizottság tagjaival a tervezett intézkedéseket. például az alkoholmentes italok szélesebb körű elterjesztése, így az alkoholfogyasztás megelőzése érdekében. jó jel, hogy az állami nagyipar - sör-, szesz-, boripar- mellett egyre több állami gazdaság és különböző társulások is bekapcsolódnak ilyen italok gyártásába. mind nagyobb arányú a hazai alapanyag felhasználás az üdítőitalokhoz. sajnálatos viszont, hogy az alma- és paradicsom alapanyagú üdítőitalok „bevezetése”, a piacra - például megfelelő reklámmal is - messze elmarad a lehetőségek mögött. mindenkinek szóló jótanács, hogy az egészséget romboló, túlzott alkoholfogyasztás helyett inkább próbáljuk ki és szeressük meg az üdítő italokat. nem utolsósorban gondoljunk a bukszánkra: a statisztika kérlelhetetlen adatai szerint a lakosság összes kiadásaiból minden tizedik forint szeszes italra ment el az utóbbi években.

arról is döntöttek az alkoholizmus elleni országos bizottságban, hogy a következő ülés napirendjére tűzik a mértéktelen italozás elleni felvilágosító-nevelő munka különböző formáinak értékelését, s irányelveket dolgoznak ki a területi munka eddiginél hatékonyabb szervezéséhez. /mti/

-.-

16.30 rj

-28-

16.45

bb. 42. megkezdődött a műemléki albizottságok országos értekezlete

lász/rj kz pr

1981. július 7.

folytatódik a kulturtörténeti értékű építmények, kertek, parkok feltérképezése, 1985-ig befejeződik a műemlékjellegű építmények jegyzékbe vétele, folyamatosan gondoskodnak állaguk megőrzéséről és hasznosításukról - jelentette be a műemléki albizottság képviselőinek kedden kecskeméten megnyitott országos tanácskozásán jantner Antal építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes. a következő évek fontos feladata az agrár- és ipartörténeti emlékek felkutatása és védetté nyilvánítása. a történeti értékű parkok és terek összeírása, továbbá az építészettel és a kertdiszitással kapcsolatos régi fafaragványok, rácsok, kovácsolt kilincsek és más diszítőelemek felderítése, összegyűjtése. a növekvő feladatok jó színvonalu ellátása érdekében bővül az országos műemlékfelügyelőség hatásköre, s szélesíteni akarják a magyar műemlékvédelem nemzetközi kapcsolatait is.

a műemlékvédelemmel kapcsolatos társadalmi összefogással kapcsolatban a miniszterhelyettes elismeréssel szólt többek között a harminc évvel ezelőtt megalakult műemléki albizottságok tevékenységéről, arról a rendkívül szerteágazó munkáról, amellyel nemzeti múltunk, szülőföldünk jellegzetes emlékeinek felkutatását, megőrzését, bemutatását segítik, majd arról szólt, hogy bevált, s ezért továbbra is fenntartják a személyi tulajdonban lévő népi értékek megmentésére bevezetett anyagi támogatást.

a miniszterhelyettes bevezetője után előadások hangzottak el a műemlékvédelem új feladatairól, a társadalom támogatásának szerepéről.

délután, a megyei művelődési központban ábrahám kálmán, építésügyi és városfejlesztési miniszter megnyitotta a hazai műemlék-épületek helyreállítását reprezentáló fotókiállítást. ugyanezen a napon nyílt meg a városházán kecskemét látképeinek tárlata is.

a tanácskozás csütörtökön fejeződik be. /mti/

-.-

17.00 rj

-29-

17.50

bb. 43. nemzetközi konferencia a takarmánykiegészítők hasznosításáról

t/kg/rj pr

1981. július 7.

a következő években az állattartás, így a hústermelés is tovább növekszik, s az évtized végére aránya a mezőgazdasági termelésben eléri az 50-55 százalékot, a termelés költségei azonban növekszenek, mert drágák a beruházások, és egyre többbe kerül az energia, ennek részbeni ellensúlyozására a korszerűbb takarmányozásban kínálkozik lehetőség - állapította meg dénes lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes kedden, a takarmánykiegészítők hasznosításáról rendezett nemzetközi konferencia vezető előadásában a technika házában. amint elmondta, az elmúlt tervidőszakban például a hozamnövelő szerek - így a betegségek megelőzését, a vitamin- és ásványanyagok pótlását szolgáló adalékok - szélesebb körű alkalmazásával 9 százalékkal javult a takarmányfelhasználás gazdaságossága, ami önmagában is 5 milliárd forintot tesz ki, az új ötéves tervidőszakban ujabban 1-1 százalékos takarmány megtakarítás érhető el.

e program gyakorlati megvalósításához a konferencián elhangzó javaslatok jó támpontul szolgálhatnak. a tanácskozás napirendjén elsőként a takarmánykiegészítők élelmiszerhigiéniai hatásairól volt szó. ez azért fontos téma, mert fennáll a veszély, hogy a különböző hozamnövelő takarmányadalékok nem mindig bomlanak le az állati szervezetben, így a hus minőségét ronthatják. ezért a legtöbb ország - köztük hazánk - megkülönböztetett figyelmet fordít a megfelelő élelmiszerminőségi vizsgálatokra, nálunk például több évig tartó, alapos vizsgálódás, sokszoros kontroll előzi meg egy-egy új adalék bevezetésének engedélyezését. a kész élelmiszereket pedig - mielőtt a fogyasztókhoz kerülnének - 21 megyei élelmiszer- és vegyvizsgáló állomás ellenőrzi rendszeresen. az élelmiszertörvény is előírja a szigorú vizsgálatokat: az alapvető állati eredetű élelmiszereket, elsősorban a húst, a tejet és a tojást. mindennél szigorubb vizsgálat alá vetik, hogy élelmiszerhigiéniai szempontból is garantált, kifogástalan áru kerüljön a kereskedelemhez. a minőségellenőrzéshez korszerű műszerekre, technikai felszerelésre is szükség van. a legmodernebbek újdonságokról ndk-beli, belga és egyesült államok-beli szakemberek tartottak ismertetőt. mások az élelmiszeregészségügy és az állattartó technológiák közötti összefüggést taglalták. példaként említették, hogy az adalékok etetése és a vágás közötti idő meghatározásával sokszor eleve kizárható a különféle kiegészítő szerek káros felhalmozódása a husban. a hazai állattenyésztésben már ilyen „biztonsági” technológiákat alkalmaznak, s e módszerek iránt külföldről is érdeklődnek.

a tanácskozás, amelyen 29 ország 300 szakembere vesz részt, szerdán szekcióüléseken folytatja munkáját. /mti/

-.-

17.10 rj

-30-

14 35

bb. 44. gyenes andrás találkozója indradzsit guptá-val

rj dg hgy

1981. július 7.

gyenes andrás, az mszmp központi bizottságának titkára kedden találkozott indradzsit guptá-val, az indiai kommunista párt központi végrehajtó tanácsa titkárságának tagjával, aki a szakszervezetek országos tanácsának meghívására tartózkodik hazánkban.

az elvtársi légkörben és az egyetértés szellemében folytatott megbeszélésen kölcsönösen tájékoztatták egymást pártjuk soronlévő feladatairól, véleményt cseréltek a nemzetközi élet és a nemzetközi munkásmozgalom fontosabb kérdéseiről, valamint a pártközi kapcsolatok bővítésének lehetőségeiről. /mti/

-.-

bb. 45. díjátadás a zeneművészeti főiskolán

dg/rj hgy

1981. július 7.

kedden ünnepélyes keretek között kiosztották a liszt ferenc zeneművészeti főiskola hallgatói részére meghirdetett 1981. évi zenei versenyek díjait. a zsűrik első díjat nem adtak ki. a dohnányi zongoraverseny második díját nyári jeno és láng gabriella ötödéves hallgatók kapták. jutalomban részesült kollár zsuzsa negyedéves hallgató, a hubay hegedűverseny második díját stanics andrea ötödéves hallgató nyerte el. jutalomban részesült nagy béla ötödéves hallgató. a popper gordonkaverseny második díját banda páل negyedéves hallgató kapta, s jutalomban részesült murányi árpád, gyurkó juliana és szmolka erika ötödéves hallgatók. a díjakat, jutalmakat ujfalussy józsef rektor adta át. /mti/

-.-

bb. 46. a sziriai pártküldöttség látogatása szolnok megyében

end/kz/rj hgy

1981. július 7.

az mszmp központi bizottságának meghívására hazánkban tartózkodó arab ujjászületés /baath/ szocialista pártjának küldöttsége abduallah al-ahmar főtitkárhelyettes vezetésével kedden szolnok megyébe látogatott. a delegációt utjára elkísérte nagy gábor az mszmp külügyi osztályának helyettes vezetője. jelen volt saddik saddik-ni, a sziriai arab köztársaság budapesti nagykövete, a vendégeket a megyei pártbizottság székházában andrikó miklós első titkár fogadta és tájékoztatta a megye társadalmi, gazdasági helyzetéről. /folyt.köv./

-31-

17.10 rj

14 30

bb. 46. / a sziriai pártküldöttség... 1. folyt./rj

a küldöttség szolnokról martfűre utazott, a tiszai cipőgyár művelődési központjában zagyai sándor vezérigazgató helyettes tartott ismertetőt az ország legnagyobb cipőipari vállalatáról, amely hatezer munkást foglalkoztat és évi 12 millió pár cipőt gyárt. a vendégeknek bemutatta a gyár egyes termelő egységeit és mintatermét. ebéd után a delegáció abádszalókra utazott, s megtekintette a lenin tsz magas nyomású mezőgazdasági öntözőrendszert. a látogatás kiskörén ért véget. ott a delegáció tagjai hegedüs lajosnak a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetőjének kalauzolásával megismerkedtek a duzzasztóval és az erőművel, valamint a tározó tóval. /mti/

-.-

bb. 47. három kiállítás sárospatakon

hag/rj kz hgy

1981. július 7.

három kiállítás nyílt kedden sárospatakon: a tizedik országos fafaragó tábor lakóinak munkái a zempléni rajztanárok alkotásai, valamint az ország 11 néprajzi szempontból jellegzetes tájegységén működő diszítőművészeti körök tagjainak remekművei kerültek közönség elé a petőfi sándor általános iskolában. a fafaragók százhatvan munkával - székekkel, játékokkal, szekrényekkel és használati tárgyakkal - szerepelnek, a zempléni rajztanárok hetven alkotásukat állították ki, a diszítőművészeti bemutatón.

a három kiállítás július 18-ig tart nyitva. /mti/

-.-

bb. 48. szunyogirtó hadjárat gemencben és domboriban

blb/rj kz hgy

1981. július 7.

szunyogirtás kezdődött kedden a duna mindkét oldalának árterén levő gemenci állami erdő- és vadgazdaság tizenhétezer hektáros erdő-területében és tizenhét község határában. a repülőgépes növényvédő állomás két helikoptere bajától, bátától gemencen át a domborai üdülőtelepig és a paksi átkelőhelyig a levegőből, a tolna megyei növényvédő és agrokémiai állomás permetező gépei pedig a földön pusztították az embereket és a vadonban élő állatokat - szarvasokat, őzeket, vaddisznókat - gyötör, rendkívül elszaporodott szunyogokat. az erdei vizek, tavak, holtágak fölött speciális módszerrel meleg ködképzéssel - dolgoztak, hogy a vízbe kerülő vegyszer kárt ne tegyen a halakban. a szunyogirtáshoz használt vegyi anyagok egyébként az emberekre és a melegvérű állatokra teljesen ártalmatlanok. /mti/

-.-
-32-

17,20 rj

440

bb. 49. lengyel autóbussz karambolja

rj hgy

1981. július 7.

vác belterületén a 2-es számú főúton siemieniuch bronislaw 36 éves gépkocsivezető, lengyel állampolgár opolei lakos az általa vezetett, lengyel turistákat szállító autóbusszal az előtte megálló tehergépkocsinak ütközött. a baleset következtében az autóbussz utasai közül két személy súlyos, 11 fő könnyű sérülést szenvedett /valamennyien lengyel állampolgárok./ a vizsgálat eddigi adatai szerint az autóbussz vezetője nem tartott kellő követési távolságot. a rendőrség szakértő bevonásával tovább folytatja a vizsgálatot. /mti/

-.-

bb. 51. lázár györgy fogadta a tunéziai szállítási és közlekedési minisztert

rj hgy

1981. július 7.

lázár györgy, a minisztertanács elnöke kedden a parlamentben fogadta sadok ben jomaa tunéziai szállítási és közlekedési minisztert. az eszmecserén részt vett pullai árpád közlekedési és postaiügyi miniszter és ahmed ghezal, a tunéziai köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

-.-

bb. 50. árpafinis, buzastart - aratnak országszerte

vid/rj hgy

1981. július 7.

levágták már az árpa nagyját - bejártatták az arató-cséplő gépeket - szerte az országban, s a héten már mindenfelé belekóstoltak a buzába is a kombájnok. a kalászosok betakarításáról, a nyári munkák összehangolásáról jelentik az mti tudósítói:

/folyt.köv./
17.25 rj

-33-

440

bb. 50. / árpafinis... 1. folyt./rj

pest megyében a kevés híján 9000 hektáron termesztett őszi árpa maradékát egy-két napon belül levágják, s learatták a 67 ezer hektárnyi buza egytizedét, a gazdaságok már a kezdet kezdetén - s központi ösztökélés nélkül, saját jószántukból és érdekükben - kísérelték egymást gépekkel, ahol előbb beértek a gabonák oda kölcsönözték a szomszédok a kombájnokat, szállítójárműveket, s természetesen onnan várják a viszonzást.

az alföldön napról-napra nagyobb tarlófoltok tarkítják a határt. szolnok megyében, ahol 125 ezer hektárnyi buza betakarításához láttak hozzá, máris magtárba, malomba hordták a termés egynegyedét, a földeken csaknem 1200 kombájn dolgozik, ezek közül 30 az északi megyékből, 70 csehszlovákiából érkezett. ugyan csak a szlovákiai szövetkezetek kölcsön-kombájnjaival kiegészítve saját gépparkjukat, kezdték aratni heves megyében, ahol kedden estig mintegy 3 ezer tonna kenyérgabonát szállítottak az átvevőhelyekre.

hajdu-biharból arról érkezett hír, hogy a 6400 hektáron termelt őszi árpából már csak mutatóban akad lábón, szinte minden gép már a buzát aratja, s most, hogy kedvez az időjárás naponta 7 ezer hektárról is eltüntetik a kalásztengert, a gazdaságokban nagy figyelmet fordítanak az aratással összefüggő munkákra is, az idén már félszáz bálázó gyorsítja a szalma letakarítását, amit rögvest a talajmunkák követnek, a hajduságban eddig több mint 1200 hektáron kerültek a földbe a másodvetésű növények - a silókukorica, az uborka és a bab- magjai.

szabolcs-szatmárban a szokásosnál egy héttel korábban láttak a buza betakarításához a tiszavasvári, a gacsályi, az eperjeskei és a nagykállói termelőszövetkezetek földjein, s ha továbbra is napfényes, száraz marad az idő, a keleti országrész minden gazdaságában aratják a kenyérgabonát.

Lent délen, csongrád megye nagy kiterjedésű duna-tisza-közi homokvidékein sok gabona - főként őszi árpa és rozs - terem a háztáji parcellákon, a szakszövetkezeti tagok gazdaságaiban, a termést ezekről a földekről is a nagyüzemi gépekkel aratják; a horizontig futó közös táblákra az újabb, nagy teljesítményű kombájnokat irányítják, a háztájiba pedig a kisebb dűlőutakon könnyebben járó, régebbi típusokat.

/folyt. köv./

17.30 rj

-34-

1450

bb. 50. / árpafinis... 2. folyt./rj

a dunántul délvidékéről, baranyából azt jelentik, hogy teljes érésbe jutott a buza és ennek megfelelően általánosan megkezdődött betakarítása, kedden már 600 arató-cséplő gép dolgozott a gabonátáblákon, az őszi árpa termése a magtárakban van, így minden erőt a buza, valamint a vele egyidőben beérett borsó és repce vágására összpontosíthattak, mecsek vidékén az elmúlt napokban heves viharok tomboltak, s döntötték meg a kalászosok egyötödét, egyes gazdaságokban a felét is, a kombájnokra ezen a vidéken kalászemelőket szereltek - s hogy ne vesszen kárba a szem - lassabb haladási sebességet diktálnak a masináknak, a gazdaságok arra törekcsenek, hogy legelőbb a vihártépte táblák termését takarítsák be, ne verje fel a gyom a zöld buzát; eddig a megye 54 ezer hektárnyi buzaterületének egyötödéről került le a termés.

somogy megye tankáin - a drávától a balatonig - több mint félezer kombájn arat, az őszi árpa betakarításának végeztével meggyorsult a buza aratása is, a kenyérgabona területének hetedrészéről már behordták a termést, legelőbbre járnak a munkával toponári kapostáj termelőszövetkezetben: 680 hektáron termesztett búzájuk felét már levágták, serényen dolgoznak a szalma lehuzásán és bálázásán ezen a vidéken is, hogy szabad utat adjanak a tarlóhántással megbízott, s a másodvetés alá magágyat készítő traktorosoknak a megyében eddig 2 ezer hektáron került földbe a másodvetemények magja.

hozzáláttak a buzaaratáshoz a nyugati határszélen, zalában, s északon, a hűvös éghajlatu nógrádban is, a malmok laboratóriumaitól kapott tájékoztatás szerint a kenyérgabona sikértartalma magas, minősége jó. /mti/

-.-

bb. 52. kiegészítés a mai bb. 27-es számú hírünkhöz

km/rj dg hgy

gyergyai albert, a magyar irodalmi életnek és irodalomtudományának egyik nagyhatású, műveivel és oktatói munkásságával egyarányt kiemelkedő érdemeket szerzett egyéniség. 1893. január 22-én született somogynagybajomban. az ötvös kollégium hallgatójaként a budapesti tudományegyetemen magyar-francia szakon tanult, az első világháború előtti évektől ösztöndíjasként párizsban élt, majd a háború alatt a lausanne-i egyetemen folytatta tanulmányait, az 1920-as évek elején magántanítóként, majd középiskolai tanárként budapestten tevékenykedett, egyidejűleg az ötvös kollégium tanára is volt, a budapesti egyetem bölcsészkarán 1950 óta a modern francia irodalom tanáraként dolgozott, nyugdíjba vonulásáig.

/folyt. köv./
18.20 rj

-35-

1825

bb. 52. / kiegészítés ... 1. folyt./rj

első tanulmányait a huszas évek elején a nyugat közölte, osváth és babits voltak első irodalmi pártfogói. a francia irodalomról szóló tanulmányai, esszéi és kritikái magasrendű írásművészettel megalkotott, gazdagon árnyalt és széles elemzések voltak; ezen munkásságáért kétszer kapott baumgarten-díjat. kritikus munkásságát a művészi ítélkezdés biztonsága irányította - tanulmányai logikus, egyszerű és közérthető magyarázatát adták a klasszikus és mai francia írók alkotásainak, életművének, egy-egy irodalomtörténeti korszak vagy irányzat művészi sajátosságának. műfordításai, amelyek a francia prózairodalom legigényesebb műveit tolmácsolták, a magyar műfordítás-irodalomnak kiemelkedő alkotásai közé tartoznak. közülük elsősorban két flaubert-fordítása emelkedik ki: az érzelmek iskolája és a bovaryné.

munkásságát 1970-ben állami díjjal, majd a magyar népköztársaság zászlórendjével ismerték el. a szocialista magyarországi érdemrendet 80. születésnapja alkalmából kapta meg. halála a magyar irodalom pótolhatatlan vesztesége. /mti/

-.-

bb. 53. időjárásjelentés

rj hgy 1981. július 7.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

napos idő

várható időjárás az ország területére szerda estig:

időnként megnövekszik a felhőzet, főként keleten várható elsősorban zápor, egy-két helyen zivatar. az északi szél napközben megerősödik.

a legmagasabb nappali hőmérséklet 23-28 fok között lesz.

/mti/

-.-

18.30 rj

-36-

18.30

bb. 54. gyulai orgonahangverseny ősbemutatóval

sam/rj ká hgy

1981. július 7.

arányi-aschner györgy: szvit trombitára és orgonára című művének ősbemutatóját rendezték meg kedden a gyulai katolikus templomban. kovács endre orgonaművész előadói estjén. trombitán közreműködött inhoff ede. a hangversenyen kovács endre az új magyar zenemű mellett egyebek közt purcell, franck- és bach-műveket szóla-
laltatott meg. /mti/

-.-

bb. 55. magyar repülőgép balesete

rj hgy

1981. július 8.

a magyar légierő egy repülőgépe kedden szolgálati teljesítés közben, eddig ki nem derített okból, a magyar-osztrák határ közelében, osztrák területre zuhant. a repülőgépvezető katapultált, életben van, a körülmények kivizsgálása folyamatban van. /mti/

-.-

bb. 56. a belügyi főszervezőtársaság híreinek jegyzéke kedden 14 órá-
tól zárásig

rj hgy

1981. július 7.

30. vasuti rekonstrukció tatabánya határában
31. kitüntetés
32. matematikatanárok vándorgyűlése
33. új lakások, tetőtérbeépítéssel dunaujvárosban
34. kitüntetés
35. elhunyt birtalan mihály
36. a komárom megyei tanács vb ülése
37. fővárosi testületi ülések - üzemekben
38. egyetemi tanári kinevezések
39. magyar-olaz együttműködés az ismeretterjesztésben
40. halálos baleset
41. ajánlások az alkoholizmus visszaszorítására
42. a műemléki albizottság országos értekezlete

/folyt. köv./

21.00 rj

-37-

21.15

bb. 56. / a belföldi... 1. folyt/rj

- 43. nemzetközi konferencia
  - 44. gyenes andrás találkozója indradzsit guptá-val
  - 45. díjátadás a zeneművészeti főiskolán
  - 46. a sziriai pártküldöttség szolnok megyében
  - 47. három kiállítás
  - 48. szunyogirtó hadjárat
  - 49. lengyel autóbusz karambolja
  - 50. árpafinis, buzastart
  - 51. lázár györgy fogadta a tunéziai küldöttséget
  - 52. kiegészítés a bb. 27-es hírhez
  - 53. időjárásjelentés
  - 54. gyulai orgonahangverseny ősbemutatóval
  - 55. magyar repülő
  - 56. hírjegyzék
- /mti/   -.-

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika, fehér péter, halasi györgy

21.03 rj

-38-

212

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. július 8. s z e r d a

bb. 1. készülődés a moszkvai könyvvásárra

1/km/gg/rj dg hgy.

1981. július 8.

már válogatják, csomagolják, előkészítik azokat a könyveket, amelyek a magyar könyvkiadást reprezentálják majd, -szep-tember 2 és 8 között - a harmadik moszkvai nemzetközi könyvkiállításon és vásáron. a nemzetközi könyvkereskedelem e jelentős eseményén könyvkiadásunk mintegy kétezer kötetrel szerepel, az utóbbi három év legjelentősebb magyar és idegennyelvű kiadványait mutatják be.

a vásár jelmondata változatlan: „a könyv a béke és a haladás szolgálatában”, s célja, hogy elősegítse a nemzetközi kulturális együttműködést, népszerűsítse azokat a kiemelkedő műveket, amelyek hozzájárultak a béke, a nemzetközi enyhülés erősödéséhez.

a rendezők szakosított bemutatókat is összeállítanak; külön egységben láthatók majd a negyedszázados multa vissza-tekintő magyar-szovjet nyomdai export-tevékenység produktumai.

a mintegy 400 négyzetméternyi kiállítási területen a 18 hivatásos magyar könyvkiadó termékein kívül mintegy százféle folyóirat, 300 poszter és 200 kotta is képviseli a magyar kiadványokat. /mti/

-.-
-1-